

Beiträge zur Kenntnis der Araceae VI.

von

A. Engler.

(Vergl. bot. Jahrb. V. Bd. p. 140.)

13. Araceae Lehmannianae.

Folgende Araceae gingen mir von Herrn F. C. LEHMANN zur Bearbeitung zu. Dieselben wurden auf den Anden von Columbien in der Provinz Cauca gesammelt und sorgfältig für die wissenschaftliche Untersuchung präparirt; namentlich hatte Herr LEHMANN auf den Wunsch des Verf. es sich angelegen sein lassen, die Blütenteile in Alkohol zu conserviren. Die meisten der hier beschriebenen neuen Arten habe ich in meiner Sammlung „Araceae exsiccatae et illustratae“ abgebildet und werde auch die noch fehlenden in derselben Weise der Kenntnis anderer Botaniker zugänglich machen.

Anthurium Schott.

ANTHURIUM PULCHELLUM Engl. scandens, ramosum, internodiis inter folia longiusculis; cataphyllis lanceolatis internodia partim includentibus; foliorum petiolo quam lamina 4—5-plo breviore supra canaliculato, breviter vaginato, geniculo longulo instructo, lamina coriacea, obscure viridi, elongato-lanceolata cuspidulata, acutissima, nervis lateralibus numerosis patentibus paullum prominentibus in nervum collectivum a margine $\frac{1}{6}$ lateris remotum conjunctis; pedunculo tenui folii dimidium superante; spatha lanceolata basi amplexa, acuminatissima; spadice tenui cylindrico stipite longiore ultra spatham longe exserta suffulto; tepalis brevibus latis, brunneostriolatis; filamentis spathulatis, antheris brevibus divaricatis; ovario breviter ovoideo in stylum brevem contracto; ovulis in loculis supra medium affixis. — Confer ENGLER, Araceae exsiccatae et illustratae No. 184.

Caudiculi scandentes usque 7 dm. longi, internodiis 3—7 cm. longis, 4 mm. crassis.

Cataphylla 3—5 cm. longa. Foliorum petiolus circ. 2 cm. longus, 1 mm. crassus, lamina 0,8—1 dm. longa, 2—2,5 cm. lata, nervis lateralibus I. quam secundarii vix crassioribus utrinque circ. 20, nervo collectivo a margine fere 3 mm. remoto. Pedunculus 5 cm. longus. Spatha 2 cm. longa, medio circ. 7 mm. lata. Spadix stipite 3,5 cm. longa suffultus, circ. 2,5 cm. longus. Flores in specimine suppetente nondum omnino evoluti.

*Spadice longe stipitato haec species in mentem revocat Anthurium *gymnopus* Griseb., *mexicanum* Engl., *Purdieanum* Schott, *stipitatum* Benth. Inter has species *A. stipitatum* Benth. ad nostram magis accedere videtur, quamvis pluribus notis facile distinguitur.*

Columbia, Cauca, ad arboreas in silvis obscuris supra Cali altit. 2000 m. (F. C. LEHMANN n. 2871). — Majo.

ANTHURIUM POPAYANENSE Engl. caudice erecto, internodiis longiusculis; cataphyllis tenuibus lanceolatis demum fibrosis; foliorum petiolis quam lamina brevioribus, supra canaliculatis, geniculo brevi instructis, lamina tenui, saturate viridi, elongato-lanceolata, utrinque aequaliter angustata, basi acuta, longe acuminata acutissima, nervis lateralibus utrinque circ. 15 patentibus, inter se inaequaliter distantibus in nervum collectivum a margine $\frac{1}{5}$ lateris remotum conjunctis, nervo altero marginali, venis reticulatis tenuibus (in folio sicco) prominulis; pedunculo elongato quam folium paullo breviore; spatha linearis-lanceolata acuta; spadice breviter stipitato tenui cylindrico; tepalis latitudine sua brevioribus purpurascensibus; staminum filamentis oblongis, antheris duplo brevioribus ovatis adnatis; ovario subgloboso stylo breve coronato; ovulis brevibus funiculo crasso infra apicem loculi affixis.

Caulis erecti internodia 2—4 cm. longa, ultra 4 cm. crassa. Cataphylla usque 4 dm. longa. Foliorum petiolus 1—1,5 dm. longus, lamina 1,5—2 dm. longa, medio 4 cm. lata, utrinque fere aequaliter sensim angustata, acumine 1,5 cm. longo, nervis lateralibus I. utrinque circ. 10 inter se longius distantibus, angulo circ. 60° distantibus, nervo collectivo a margine 4—5 mm. remoto. Pedunculus circ. 2,5 dm. longus. Spatha 4,5 cm. longa, 7 mm. lata. Spadix stipite 4—5 mm. longo suffultus, 4 cm. longus 3 mm. crassus. Flores ex alabastris tantum describere potui.

Anthurium Bredemeyeri, cui haec planta similis, differt folii lamina linearis, haud a medio utrinque angustata atque nervis lateralibus angulo acutiore (circ. 45°) a costa abeuntibus.

Columbia, Cauca, in silvis humidis densis ad declivia orientalia montis Munchique pr. Popayan altit. 2000—2300 m. (F. C. LEHMANN n. 2821). — Majo.

ANTHURIUM CAUCANUM Engl. caudice scandente, internodiis longiusculis; cataphyllorum fibris partim persistentibus; foliorum petiolo laminam subaequante teretiusculo, supra sulcato, lamina coriacea obscure viridi, oblonga, basi subacuta, apice obtusiuscula, nervis lateralibus I utrinque 2, superiore longe supra basin angulo acuto abeunte, apice exeunte, procul a margine nervos laterales tenuiores patentes colligente, inferiore paullum supra imam quartam partem laminae exeunte; pedunculo petiolum aequante; spatha oblongo-lanceolata acuta, ex brunneo viridescente, patente; spadice distincte stipitato, cylindrico; tepalis latiusculis, inferne albidis, superne violascensibus; staminibus late linearibus; ovario oblongo-ovoideo, stigmate disciformi coronato, ovulis paullum infra apicem loculi affixis. — Conf. ENGLER, Araceae exsicce. et illustratae No. 179.

Caudicis 4,5 m. assequentis usque 6—8 cm. crassi internodia 3—5 cm. longa. Cataphylla 4 dm. et ultra longa. Foliorum petiolus 2—5 dm., lamina 2—4 dm. longitudine, 1—2 dm. latitudine aequans, nervis lateralibus superioribus 1,5—2 cm. supra basin an-

gulo circ. 30° abeuntibus, supra medium laminae 0,8—1,5 cm. a margine remotis, utrinque distincte prominentibus. Pedunculus 2 dm. longus. Spatha circ. 5 cm. longa, inferne 1,5 cm. lata, sursum angustata, ex brunneo viridescens. Spadix stipite 4—5 mm. longo suffultus, 6 cm. longus, 5 mm. crassus. Tepala cucullata 2 mm. longa, 1 mm. lata. Staminum filaments quam petala paullo angustiora, antherarum thecis oblongis divergentibus. Ovarium fere 2 mm. longum, inferne viride, infra stigma discoideum annulo purpurascente notatum.

Huc quoque pertinere videtur planta alterae Tolima, in silvis humidis ad fluvium Cabrera sitis alt. 2000 m. collata (C. F. LEHMANN n. 2396). Haec species quam maxime affinis est *Anthurio quinquenervio* Kunth, quod autem differt lamina basi latiore, apicem versus sensim angustata, basi obtusa, leviter emarginata, apice acuto.

Columbia, Cauca, in silvis humidis ad declivias montis Munchique pr. Popayan altit. 2000—3000 m. — Majo (C. F. LEHMANN n. 2976); ad declivias occidentalia jugi occidentalis pr. Cali altit. 1600 m. (C. F. LEHMANN n. 2946).

ANTHURIUM CARINATUM Engl. caudice erecto, cataphyllis fibrosis obtecto; cataphyllis novellis purpurascentibus; foliorum petiolo quam lamina longiore, supra late canaliculato, dorso tricarinato, nervis lateralibus utrinque circ. 15 a costa abeuntibus, leviter arcuatis, infimo libere exeunte excepto in nervum collectivum a margine remotum conjunctis, subtus distincte prominentibus; pedunculo anguloso petiolum paullo superante; spatha linearilanceolata, angustissime cuspidata, flavescente; spadice subsessili, tenui cylindrico, sordide violaceo. — Conf. ENGLER, Araceae exsicc. et illustratae No. 206.

Caudex usque 7—8 dm. altus. Foliorum petiolus tenuis 2,5 dm. longus, circ. 3 mm. crassus, lamina circ. 3 dm. longa, 12 cm. lata, cuspide 2 cm. longa, 2—3 mm. lata instructa, nervis lateralibus a costa angulo circ. $50-60^{\circ}$ abeuntibus. Pedunculus 3 dm. longus. Spatha 7 cm. longa, 7 mm. lata, cuspide 5 mm. longo instructa. Spadix 6,5 cm. longus, vix 3 mm. crassus.

Columbia, Cauca, in silvis paullum apertis, in Casamarca, altit. 1500—1700 m. mense Nov. 1883 detexit C. F. LEHMANN (n. 3353).

ANTHURIUM TRUNCATULUM Engl. caudice assurgente scandente, internodiis brevibus; cataphyllis fibroso-decompositis; foliorum petiolis dimidium laminae vix aequantibus, dorso obtusangulis, superne canaliculatis, geniculo brevi instructis, lamina subcoriacea laete viridi, utrinque, imprimis subtus scabridula, elongato-lineari-lanceolata, basi obtusa truncatula, apice longe atque eleganter acuminata, acutissima, nervis lateralibus I. angulo 45° patentibus inaequaliter inter se distantibus supra immersis, subtus distincte prominentibus in nervum collectivum medio laminae a margine circ. $1/9-1/10$ lateris distante conjunctis, nervis secundariis atque venis reticulatis (in specimine sicco) utrinque distincte prominulis; pedunculo quam petiolus breviore; spatha linearilanceolata, longe acuminata, acutissima; spadice subsessili quam spatha breviore. — Confer ENGLER, Araceae exsicc. et illustratae No. 214.

Caudex scandens usque 4 m. longus. Foliorum petiolus 1,5—2 dm. longus, lamina 4—5 dm. longa, medio 7—8 cm., basi truncatula circ. 2 cm. lata, nervo collectivo a

margine circ. 5 mm. distante. Pedunculus ultra 1 dm. longus. Spatha 7 cm. longa, 1 cm. lata, eleganter acuminata. Spadix 6 cm. longus, 5 mm. crassus. Tepala 2 mm. longa, fere 1,5 mm. lata, vertice purpurascens et scabridula. Filamenta tepalis aequilonga et angustiora ex parte inferiore linearis in apicem triangulosam dorso scabridulam brunneam excentria, antherae oblongae. Ovarium oblongum, pallidum, apice purpurascens, ovulis infra apicem loculi affixis dependentibus, fere totum loculum longitudine aequantibus.

Haec planta affinis est *Anthurio reticulato* Benth., nisi ejus varietas. *Anthurii reticulati* specimen originale quod cl. SCHOTT descriptis incompletum folii parte superiore destruncta. Ceterum nostra planta ab illa differt folii basi truncatula et nervo collectivo a margine magis remoto; nescio an *Anthurii reticulati* folia et flores eodem modo scabridulæ sint, ac in nostra specie.

Columbia, Cauca, ad arbores in silvis humidis jugi occidentalis pr. Cali siti altit. 1200—2000 m. (F. C. LEHMANN n. 2745). — Martio.

ANTHURIUM HYGROPHILUM Engl. caudice erecto, cataphyllis lanceolatis acutis; foliorum petiolo terete quam lamina longiore, geniculo longiusculo instructo, lamina coriacea, saturate viridi, elongato-oblonga, ab ima tertia parte apicem versus angustata, latitudine sua triplo longiore, linea arcuata apicem versus angustata, eleganter acuminata, lobis posticis antico 4-plo brevioribus semioblongis introrsis obtusis, sinu oblongo parabolico sejunctis, inferne valde approximatis, nervis lateralibus e basi nascentibus utrinque circ. 5, supremo costalibus parallelo excepto inferne in costulas longe denu-datas conjunctis, arcuatim patentibus et recurvis, nervis costalibus utrinque 6—7, omnibus cum nervis basalibus in nervum collectivum continuum, in lobo antico margini valde approximatim conjunctis; pedunculo quam petiolus paullo breviore; spatha late lanceolata, basi pedunculum amplectente eique paullum decurrente reflexa; spadice breviter stipitato, cylindrico; tepalis latitudine sua $1\frac{1}{2}$ -plo longioribus; staminum filamentis linearibus, brunneostriolatis, antheris 6-plo brevioribus; ovario ovoideo cum stylo conoideo tepala superante, ovulis paullum infra apicem loculi affixis, valde elongatis.

— Confer ENGLER, Araceae exsiccatae et illustratae No. 185.

Caudex 0,6—1 m. longus, digitum crassus. Cataphylla ex brunneo purpurascens 1,5 dm. longa, 2 cm. lata. Folii petiolus 3,5—4 dm. longus, 5—7 mm. crassus, lamina circ. 3,5 dm. longa, lobis posticis 1 dm. longis, 8 cm. latis, sinu 3—4 cm. lato sejunctis. Pedunculus 2—2,5 dm. longus. Spatha 12 cm. longa, 3—3,5 cm. lata, cuspide tenue fere 1 cm. longo instructa, cuprea vel brunnea. Spadix usque 1 dm. longus, 6—7 mm. crassus. Tepala paullum ultra 2 mm. longa, fere 1,5 mm. lata. Stamina fere 3 mm. lata, vix 0,5 mm. lata. Ovarium cum stylo stamina subaequans. Ovula dimidium loculi subaequantia, funiculo brevi affixa, integumento exteriore ultra interius valde producto.

Foliorum forma haec species pulcherrima ad *Anth. Brownii* Masters accedit, attamen differt caule erecto, spadice cylindrico, haud attenuato, ovario ovoideo haud obovoideo, stylo distincto conico, ovarii loculis uniovulatis, ovulis prope apicem loculi affixis valde elongatis dependentibus; filamentis adultis anguste linearibus. Ceterum dubitandum est, an analysis florum *Anthurii Brownii* in Gardn. Chron. 1876, Fig. 139 bona sit; ovulorum insertio certe falsa, quam nunquam talis in *Anthurii* observetur.

Columbia, Cauca in silvis humidissimis ad declivia occidentalia jugi occidentalis prope Cali siti altit. 1800 m. (F. C. LEHMANN n. 3264) atque ad

declivia orientalia montis Murchique pr. Popayan alt. 2000 m. (F. C. LEHMANN n. 2834).

ANTHURIUM LACTIFLORUM Engl. caudice assurgente; cataphyllis elongato-lanceolatis crassis purpurascentibus; foliorum petiolo quam lamina paulo longiore terete, geniculo longiusculo instructo, lamina crassa, viridi, pallide coerulescente, late cordato-ovata, lobis posticis antico $2\frac{1}{2}$ -plo brevioribus, rotundatis, introrsis, sinu parabolico sejunctis, nervis lateralibus e basi nascentibus 2 liberis sursum versis, reliquis 4 patentibus et retrorsis in costulas posticas breves, in sinu omnino denudatas conjunctis; nervis costalibus utrinque 4 angulo acuto (circ. 40°) adscendentibus, in nervum collectivum margini approximatum conjunctis; pedunculo quam petiolus paulo breviore; spatha late lanceolata, longe cuspidato-acuminata, basi pedunculo longe decurrente; spadice stipitato quam spatha breviore, fere cylindrico, basi atque apice tenuiore, lacteo; tepalis latitudine sua $1\frac{1}{2}$ -plo longioribus; staminibus brevibus, antheris filamento angustioribus; ovario ovoideo in stylum crassum attenuato; ovulis prope apicem loculi affixis. — Confer ENGLER, Araceae exsiccatæ et illustratæ No. 207.

Caudex digitum crassus, usque 1,3 m. altus, arboribus adscendens. Cataphylla ultra 2 dm. longa. Foliorum petiolus 6 dm. longus, 1 cm. crassus, lamina 4 dm. longa, 3 dm. lata, lobis posticis circ. 1,5 dm. longis et latis, costis posticis 3 cm. denudatis. Spatha lactea, 1,5 dm. longa, 3—4 cm. lata acumine angustissimo 1,5 cm. aequante, basi 1,5 cm. pedunculo decurrens. Spadix 4 dm. longus, 12 mm. crassus. Tepala 2 mm. longa, circ. 1,2 mm. lata. Staminum filamenta quam petala angustiora. Pistillum 2 mm. longum.

Haec species maxime affinis est *Anthurio Hoffmanni*, a quo differt folii lobis posticis introrsis et spatha pedunculo decurrente, haud amplectente.

Columbia, Cundinamarca, in silvis densis supra Fusagasugá alt. 2000 m. (C. F. LEHMANN n. 2582). — Flor. Febr.

ANTHURIUM TOLIMENSE Engl. caudice erecto; foliorum petiolo quam lamina sesquiongiore purpurascente, lamina coriacea, laete viridi, nitida, oblongo-cordata, lobis posticis antico quadruplo brevioribus semiovatis, retrorsis, sinu campaniformi sejunctis, nervis lateralibus I utrinque 6 e basi nascentibus infinitis 3 brevissime conjunctis exceptis liberis, costalibus utrinque 7—8 angulo circ. 45° a costa abeuntibus, omnibus marginem versus leviter arcuatis et prope marginem in nervum collectivum conjunctis; pedunculo dimidium petioli aequante; spatha lanceolata, basi pedunculum amplectente, longe cuspidata, ex brunneo viridescente; spadice breviter stipitato cylindrico tenui, purpurascente; tepalis latitudine sua circ. $1\frac{1}{2}$ -plo longioribus; filamentis spathulatis, superne brunneis, thecis ovatis brevibus patentibus; ovario oblongo ovoideo, in stylum crassiusculum brevem contracto; ovulis supra medium loculi affixis. — Confer ENGLER, Araceae exsicc. et illustratæ No. 208.

Caudex usque 4 dm. longus, 3—4 cm. crassus. Foliorum petiolus 5 dm. longus, geniculo 2 cm. longo, lamina 3,5 dm. longa, 2 dm. lata, lobis posticis 4 dm. longis et latis, nervo collectivo a margine 1—2 mm. remoto. Pedunculus 3—3,5 dm. longus.

Spatha 8 cm. longa, 2 cm. lata, in cuspidem 4,5 cm. longum contracta. Spadix stipite 4 mm. longa suffultus 8 cm. longus, 6 mm. crassus. Tepala et stamina circ. 2 mm. longa; filamenta quam tepala duplo angustiora. Ovarium 4,5 mm. longum, 1 mm. crassum, stylo 0,5 mm. longo coronatum.

Inter numerosas species similes ad hanc plantam maxime accedit *A. sororium* Schott, quod cl. POEPPIG in Peruvia provincia Maynas collegit, at differt folii lobis angustioribus introrsis, sinu basi subclauso sejunctis, insuper nervo collectivo lobi antici haud cum illis loborum posticorum continuo.

Columbia, Tolima, in silvis densis ad fluvium Cabrera altit. 2000 m. (C. F. LEHMANN n. 2423). — Flor. Jan.

ANTHURIUM BOGOTENSE Schott in Öst. bot. Wochensbl. 1857 p. 302. Caudex adscendens usque 8 cm crassus, 1 m longus. Folia opaca. Spatha flavescentia. Spadix pallide rufescens, fructifer 3 cm. crassus. Baccae immaturae 1 cm longae.

Haec planta bene congruit cum specimine originali in herbario Candolleano conservato. Paullum tantum differt sinu inter lobos posticos latiore atque nervo marginali margini magis approximato.

Columbia, Cauca, ad arbores adscendens in silvis humidis ad declivia occidentalia jugi occidentalis Cali, altit. 1800 m. (C. F. LEHMANN n. 3391).

ANTHURIUM CUPREUM Engl. caudice erecto internodiis brevibus; cataphyllis crassis rufescientibus; foliorum petiolo quam lamina multo longiore, lamina coriacea, obscure viridi, ambitu subtriangulari, lobis posticis extrorsis quam lobe anticus 7—8-plo brevioribus, obtusis, sinu ampio rotundato sejunctis; lobe antico elongato-triangulari, longe et acute acuminato, nervis basalibus 5, summo interlobari costalibus subparallelo, proximo patente, mox sursum curvato in marginem exeunte, reliquis 3 brevissime aut vix coalitis, retrorsis deinde sursum versis; nervis costalibus utrinque 6 angulo acuto adscendentibus cum interlobari in nervum collectivum a margine remotum conjunctis; pedunculo petiolum aequante; spatha lanceolata; basi brevissime decurrente, cuprea; spadice sessili spatham aequante, brunneo; tepalis longitudine sua paullo latioribus; staminibus late spathulatis antheris quam stamna circ. 3 $\frac{1}{2}$ -plo brevioribus, thecis ovatis; ovario subovoideo in stylum breviorem conice attenuato; ovulis infra apicem loculi affixis. — Confer ENGLER, Araceae exsicc. et illustratae No. 209.

Caudex usque 1,3 m. altus. Cataphylla usque 4,5 dm. longa. Pedunculus 3,5—4 dm. longus, 6 mm. crassus, lamina circ. 2,5 dm. longa, 1,5 dm. lata, acumine 2 cm. longo instructa, lobis posticis circ. 4 cm. longis. Spatha circ. 4 dm. longa. Spadix florifer 6—7 mm. crassus. Tepala 4,5 mm. longa, 2 mm. lata. Staminum filamenta 2 mm. longa, superne brunnea. Ovarium cum stylo 2 mm. longum, inferne pallidum, brunneo-striolatum, superne brunneum. Ovula loculi circ. $\frac{1}{3}$ longitudine aequantia.

Affinis *Anthurio ochrantho*, sed differt folii lobis minus distantibus; spadice sessili, tepalis latis, ovariis in stylum conice attenuatis.

Columbia, Antioquia, ad arborum truncos atque inter frutices in silvis densioribus ad flumen Buey inter El Abejoral et La Ceja altit. 2200 m. (F. C. LEHMANN). — Sept. 1883.

ANTHURIUM SANGUINEUM Engl. caudice erecto; cataphyllis elongatis; foliorum petiolo quam lamina paullo longiore, lamina crassa, coriacea, coerulecenti-viridi, oblongo-sagittata, lobis posticis semioblongis antico circ. 4-plo brevioribus, paullum introrsis, sinu profundo rotundato sejunctis, antico breviter acuminato, nervis lateralibus e basi nascentibus utrinque 7, superioribus 2 sursum versis, summo costalibus 7—8 parallelo atque cum illis in nervum collectivum a margine paullo remotum conjuncto, altero in marginem exeunte, reliquis 5 in costam in sinu longe denudatam conjunctis arcuatis, prope marginem adscendentibus atque in illum exeuntibus; pedunculo quam petiolus triplo breviore; spatha late lanceolata, breviter apiculata, sanguinea, reflexa; spadice distinete et longiuscule stipitato; tepalis latitudine longitudinem aequantibus; staminibus latis subspathulatis; antherarum thecis ovatis divergentibus, ovario oblongo, stylo discoideo, ovulis paullum infra apicem loculi affixis. — Confer ENGLER, Araceae exsicc. et illustratae No. 240.

Caudex usque 8 dm. longus, digitum crassus. Foliorum petiolus 4—5 dm. longus; lamina ultra 4 dm. longa et 2 dm. lata, lobis posticis circ. 8 cm. longis, 7 cm. latis; nervis lateralibus costalibus a costa angulo circ. 60° abeuntibus, nervo collectivo a margine 2—3 mm. remoto, Pedunculus 4,5 dm. longus. Spatha 6 cm. longa, 2 cm. lata. Spadix stipite 1 cm. longa suffultus, 7 cm. longus, 6 mm. crassus. Tepala fere 2 mm. longa et iata, dense striolata. Stamina fere 4 mm. lata, 2 mm. longa, infra antheras brunneo-striolata. Ovarium cum stylo brevi 2 mm. longum.

Species valde affinis *Anthurio acranthi*, a quo differt nervis lateralibus e basi nascentibus numerosioribus, costis posticis longius denudatis, sinu inter lobos posticos ampliore rotundato longius stipitato, spatha latiore et sanguinea.

Columbia, Cauca, pr. Popayan altit. 1600—1800 m, inter frutices, raro ad arbores (F. C. LEHMANN n. 3266.) — Flor. Aprili.

ANTHURIUM SUBTRIANGULARE Engl. caudice assurgente, internodiis brevibus, cataphyllis elongatis, crassiusculis, haud fibrosis; foliorum petiolo quam lamina longiore, supra sulcato, geniculo brevi instructo, lamina coriacea, coerulecenti-viridi, ambitu subtriangulari vel sagittata, lobis posticis brevibus antico sexies vel septies brevioribus, sinu ampio distantibus, rotundatis, lebo antico linea arcuata in acumen acutissimum angustato, nervis lateralibus basalibus utrinque 4, summo nervis costalibus parallelo, proximo patente, reliquis in lobos posticos reversis, omnibus haud procul a margine subito sursum versis atque in marginem exeuntibus, nervis costalibus utrinque 4 cum interlobari parallelis, angulo circ. 45° adscendentibus, nervo collectivo a margine remotiusculo conjunctis; pedunculo circ. $\frac{2}{3}$ petioli aequante, spatha late lanceolata, eleganter et anguste cuspidata, pedunculo breviter decurrente; spadice quam spatha multo breviore cylindrico crasso; tepalis latitudine sua circ. $4\frac{1}{2}$ -plo longioribus; staminum filamentis late linearibus, quam antherae triplo longioribus, thecis oblongo-ovalibus; ovario breviter ovoideo vel subgloboso, stylo crasse conoideo, paullo breviore coronato; ovulis paullum infra apicem loculi affixis dependentibus; bacca

ovoidea in stylum conice attenuata; semine ovato compresso. — Confer ENGLER, Araceae exsicc. et illustratae No. 245.

Caudex assurgens, usque 4 m. longus, internodiis 2—3 cm. longis. Cataphylla usque 4,5 dm. longa. Foliorum petiolus circ. 3 dm. longus, lamina ultra 2 dm. longa, 1,5—1,8 dm. lata, lobis posticis 3—4 cm. longis, 6—8 cm. latis, lobo antico in acumen 1,5 cm. longum exente. Pedunculus 2,5 dm. longus. Spatha circ. 8 cm. longa, 2 cm. lata, cuspidé 6—8 mm. longo instructa. Spadix 5—6 cm. longus, 0,8—1 cm. crassus. Tepala paullum ultra 2 mm. longa, 1,5 mm. lata, serius 3 mm. longa. Stamina cum antheris 3 mm. aequantia. Ovarium paullum ultra 1 mm. longum, stylo paullo breviore coronatum; ovuli dependentis integumentum exterius longe superans. Baccam immaturam tantum vidi.

Species inter omnia *Anthuria* inflorescentia alba instructa foliorum forma insignis.

Columbia, Cauca, in silvis densis humidis ad fluvium Dagua altit. 4200 m. (F. C. LEHMANN n. 1968. — Flor. Sept.)

ANTHURIUM DENUDATUM Engl. caudice assurgente, internodiis brevibus, cataphyllis fibroso-decompositis persistentibus; foliis longe petiolatis, petiolo quam lamina plus duplo longiore, supra leviter sulcato, geniculo brevi, lamina crassiuscula viridi hastato-triloba, lobis posticis patentibus subreniformibus, paullum recurvis, extrorsum paullo latioribus quam lobus anticus semilanceolatus longe acuminatus, dimidio brevioribus; costis posticis angulo fere recto distantibus in sinu longe distantibus, nervis laterali bus secundariis a costa media circ. 15—20 abeuntibus, adscendentibus, circ. 3—4 ab utraque costa postica abeuntibus recurvis, reliquis adscendentibus, omnibus prope marginem nervo collectivo paullum distante conjunctis; pedunculo quam petiolus triplo breviore; spatha oblonga, longe cuspidato-acuminata, ex brunneo viridescente; spadice stipitato crasso cylindrico, apicem versus paullum attenuato; tepalis pistillum subaequantibus; staminibus sublinearibus, basin versus paullum angustatis, tepala et pistillum superantibus; ovario ovoideo in stylum brevem conoideum attenuato; ovulis parieti prope apicem loculi affixis dependentibus. — Confer ENGLER, Araceae exsicc. et illustratae Nr. 478.

Caudex usque 4 m. longus. Foliorum petiolus 6—7 dm. longus, lamina fere 3 dm. longa et lata, lobo antico inferne 8—9 cm. lato, sursum angustato, acumine 3 cm. longo instructo, lobis posticis 5—6 cm. latis. Pedunculus 2 dm. longus. Spatha 7 cm. longa, 2 cm. lata, acumine 7—8 mm. longo instructa. Tepala fere 3 mm. longa. Staminum filaments 3,5 mm., antherae 1 mm. longae. Ovarium 2 mm. longum in stylum 1 mm. aequantem attenuatum. Ovulum funiculo brevi dense piloso affixum, integumento exteriore quam interius duplo longiore.

Columbia, Cauca, in silvis humidis supra Arrayanal altitud. 4800 m. mense Oct. detexit F. C. LEHMANN.

Spathiphyllum Schott.

SPATHIPHYLLUM FRIEDRICHSTHALII Schott var. **BREVIFOLIUM** Engl. foliorum petiolo quam lamina 4 $\frac{1}{2}$ -plo longiore, lamina oblique obovato-lanceolata breviter acuminata, nervis laterali bus angulo circ. 70° a costa abeuntibus sursum curvatis.

Hanc plantam specifice a *Spathiphyllum Friedrichsthalii* distinguere non possum, cum spatha et spadix cum illis *Spathiphylli Friedrichsthalii* fere omnino congruant. Stylus tantum apicem versus magis incrassatus est.

Columbia, Cauca, ad locos paludosos fluminis Dagua a regione sub-marina usque ad 200 m. altitudinis (F. C. LEHMANN n. 2751). — Martio 1883.

SPATHIPHYLLUM FLORIDUM N. E. Brown, var. **CUNEATUM** Engl. foliis ab infima tertia parte basin versus cuneatim angustatis.

Columbia, Tolima, inter lapides ad fluvium superiorem Cundai, altit. 800 m. — Flor. Febr. (LEHMANN n. 2592).

Stenospermation Schott.

STENOSPERMATION SPRUCEANUM Schott var. **MULTIOVULATUM** Engl. ovarii loculis 10—15-ovulatis, ovulis funiculo sesquilogiore suffultis.

Caulis usque 1,3 m. altus. Foliorum petiolus 2—2,5 dm. longus, lamina 3 dm. et ultra longa, 1—1,2 dm. lata. Spatha 13 cm. longa. Spadix stipite 1 cm. longo suffultus, 8—9 cm. longus.

A planta originali *St. Spruceani* vix differt, nisi foliis atque inflorescentia majoribus, insuper ovulis in loculis numerosioribus. Fortasse ne varietas quidem, sed tantum forma robustior.

Columbia, Cauca, in jugo occidentali Cali locis humidis, altit. 1500—1800 m.

Philodendron Schott.

PHILODENDRON CUNEATUM Engl. caudice scandente; cataphyllis linearilanceolatis deciduis; foliorum petiolo quam lamina breviore, breviter vaginato dorso carinato, antice plano, lamina obovato-lanceolata, a supraem tertia parte basin versus cuneatim angustata, acuminata, acuta, nervis lateralibus I. utrinque 12 angulo circ. 50° patentibus et marginem versus leviter arcuatis; inflorescentiis pluribus prope basin petioli nascentibus; pedunculo quam spatha breviore; spatha convoluta medio constricta flava; spadice oblique sessili, tenui; inflorescentia feminea spadicis quartam partem aequante a mascula fertili fere triplo longiore acuta, inferne attenuata et leviter sigmoideo-curvata annulo paullum crassiore florum ♂ sterulum separata; ovaris oblongis 5—6-locularibus, stigmate crasso longe piloso fuscescente coronatis, loculis multiovulatis; ovulis hemianatropis adscendentibus angulo centrali affixis; floribus masculis 2—3-andris, staminibus latitudine sua brevioribus, thecis linearis-oblongis. — Confer ENGLER, Araeae exsicc. et illustratae Nr. 483.

Caudex usque 3 dm. longus. Foliorum petiolus 1,5 dm. longus, circ. 5 mm. crassus, lamina coriacea 3 dm. longa, superne 1,5 dm. lata, acumine acuto 1 cm. longo instructa, nervis lateralibus inter se 1,5—2,5 cm. distantibus. Pedunculi 3—3,5 cm. longi. Spathae 6—7 cm. longae tubus 1—1,5 cm. amplius. Spadicis inflorescentia feminea circ. 1 cm. longa, 3 mm. crassa, mascula sterilis 4 mm., fertilis 3—3,5 cm. aequans, inferne 2 mm., medio et superne 3 mm. crassa. Gynocea paullum ultra 1 mm. longa. Stamina 0,5 mm. tantum longa, 1 mm. lata.

Species nulli arce affinis, in systemate nostro prope *Philodendron fibrillosum* Poepp. ponenda, attamen ab illo multis notis diversa.

Columbia, Cauca, ad arbores in silvis densis humidis juxta fluvium Dagua in planicie siti (F. C. LEHMANN n. 2765). — Martio.

PHILODENDRON MONTANUM Engl. caudice scandente, basi moriente, foliorum petiolo quam lamina longiore, lamina coriacea, saturate viridi, cordato-ovata, acuta, lobis posticis brevibus sinu ampio separatis, nervis lateribus I. utrinque circ. 3—4 patentibus, retrorsis, prope marginem sursum versis, costalibus 5—7 angulo circ. 45° adscendentibus, marginem versus leviter arcuatis; spadice breviter pedunculato; spatha oblonga, superne leviter constricta; spadice sessili cylindrico, inflorescentia feminea masculae subaequilonga, quam illa paullo breviore, ovarii breviter ovoides 6—7 locularibus, in stylum brevem contractis; ovulis in loculis circ. 4—5 funculo longo prope basin affixis; staminibus compressis, latitudine sua vix longioribus, thecis oblongis; staminodiis crassioribus subprismaticis, ultra stamina haud exsertis. — Confer ENGLER, Araceae exsicc. et illustratae No. 244.

Caudiculi usque 3 m. longi, arboribus adscendentibus. Foliorum petiolus 4 dm. longus, 6—8 mm. crassus, teretiusculus, lamina 2,5 dm. longa, fere 2 dm. lata, lobis posticis 8 cm. latis, 3—4 cm. longis, nervis lateribus costalibus inferioribus magis approximatis quam superioribus. Pedunculus circ. 3 cm. longus, 1 cm. crassus. Spathae 1,5 dm. longae, convolutae pars inferior purpurascens 7—8 cm. longa, superior brevior alba. Spadicis inflorescentia feminea circ. 5 cm. longa, 1 cm. crassa. Ovarium 1,5 mm. longum, in stylum paullum ultra 0,5 mm. longum, brunneum contractum, ovulis hemianatropis funiculo longiore prope basin affixis. Stamina 1,5 mm. longa et lata, 0,5 mm. crassa. Staminodia 4—1,5 mm. crassa.

Species ex affinitate *Philodendri eximii*, foliorum forma et reliquis notis satis diversa.

Columbia, Cauca, in silvis densis jugi occidentalis pr. Cali siti, altit. 1500—1800 m. (F. C. LEHMANN n. 2942). — Aug. 1883.

PHILODENDRON LEHMANNI Engl. caudice scandente, internodiis longiusculis crassis laevibus; cataphyllis longis petiolum superantibus mox deciduis; petiolo ad tertiam partem usque vaginato, teretiusculo, supra profunde sulcato, lamina oblongo-elliptica, paullum inaequilatera, basi acuta, apice breviter acuminata, crassiusecula, laete viridi, costa a medio apicem versus valde attenuata, nervis lateribus primariis quam secundarii numerosi vix crassioribus, omnibus arcuatis, prope marginem sursum versis, tenuibus (in foliis siccis paullum prominulis; inflorescentiis plerumque 3—4 folii vagina initio inclusis demum illam atque cataphylla sympodii floriferi superantibus; pedunculis quam spatha duplo vel paullo brevioribus; spathis dimidium petioli vix aequantibus acuminatis, levissime medio constrictis; spadice sessili fere cylindrico, apice acuto; inflorescentia feminea masculae aequilonga eique arce contigua; gynoecis paullum depressis, compressione mutua 4—6-angulis, 3—4-locularibus, stigmate orbiculari parvo coronatis, loculis uniovulatis; ovulis hemianatropis fere

orthotropis, circa micropylen ampliatis funiculo brevi dense papilloso prope basin loculi angulo centrali affixis. — Confer ENGLER, Araceae exsicc. et illustratae Nr. 175.

Caudex usque 4 m. longus, ad nodos radices emittens, internodiis 0,8—1 dm. longis, arboribus adscendens vel solo prorepens. Cataphylla ultra 1 dm. longa. Foliorum petiolus 1 dm. vel ultra longus, vagina 2—3 cm. longa instructus, lamina circ. 1,5 dm. longa, 7—8 cm. lata, utrinque subaequaliter angustata. Inflorescentiae pedunculus 2 cm. longus, spatha circ. 5 cm. longa, convoluta 7—8 mm. diametentis. Spadix 4—4,5 mm. longus.

Columbia, Cauca ad arbores atque in humo silvarum humidarum in jugo occidentali Calensi altit. 1400—1600 m. — Mense Augusto (F. C. LEHMANN n. 2944). — Flor. Augusto.

Diese Art gehört, wenn wir vorläufig noch die in den Suites au Prodromus II durchgeführte Anordnung der *Philodendra* beibehalten, in die Section *Baurisia* neben *Ph. heterophyllum* und *Ph. inconcinnum*, doch besteht keineswegs eine sehr nahe Verwandtschaft zwischen diesen Arten und *Ph. Lehmanni*; auch habe ich schon in einer Anmerkung (DC. Suites au Prodr. II. p. 366) darauf hingewiesen, dass die Arten der Section *Baurisia* Schott kaum eine natürliche Sippe darstellen. Nähtere verwandtschaftliche Beziehungen sind aber zu den Arten der Section *Oligophlebiatum* vorhanden, in deren Diagnose die von der Blattgestalt hergenommenen Merkmale zurückzutreten haben, während das Hauptgewicht darauf zu legen ist, dass immer mehrere kleine Inflorescenzen ein verkürztes Sympodium bilden, welches auf das eine Laubblatt jedes Sprosses folgt; ferner darauf, dass in jedem Fach des Ovariums sich nur ein einziges am Grunde stehendes Ovulum befindet.

Dieffenbachia Schott.

DIEFFENBACHIA DAGUENSIS Engl. caudice crasso, alto; foliis breviter petiolatis, petiolo crasso fere tota longitudine vaginato, lamina maxima obliqua obovato-oblonga, apice breviter acuminata, basi obtusa, pallide viridi, nervis lateralibus utrinque circ. 25 patentibus arcuatis, prope marginem sursum versis; pedunculo viridi, spatha maxima elongato-oblonga, medio constricta; spadicis inflorescentia feminea masculae subaequilonga eique fere contigua, floribus femineis inferne densius obsessa; ovariis depresso-globosis, 2—3-locularibus, stigmate crasso suborbiculari instructis, staminodiis 3—4 latiusculis circumdati; synandriis quadrangulis tetrands, brevissimis, vertice medio excavatis. — Conf. ENGLER, Araceae exsicc. et illustratae No. 212.

Caudex usque 1,3 m. altus, 4—5 cm. crassus. Foliorum petiolus 5 cm. longus, 4,5 cm. crassus, lamina 4 dm. longa, 2 dm. lata, a supremo triente basin versus arcuatim angustata, nervis lateralibus inter se circ. 4—4,5 cm. distantibus, costa 7—8 mm. crassa. Pedunculus circ. 5 cm. longus. Spathae 2,5 dm. longae pars inferior 4,2 dm. longa, 2 cm. lata, superior aperta 6 cm. lata. Spadix spathae aequilongus, 4,5 cm. crassus. Ovaria fere 3 mm. diametentia. Synandria 3 mm. lata.

Columbia, Cauca, ad fluvium Dagua alt. 0—200 m. locis humidis (F. C. LEHMANN n. 2951.) — Flor. Julio.

Haec species nulli alteri accedit nisi *Dieffenbachiae Parlatori* petiolo brevi fere ad apicem usque vaginato, attamen ab illa differt folii lamina basi obtusa et latiore, costa 8 minus crassa, insuper ovariis minoribus.

DIEFFENBACHIA ENDERI Engl. caudice alto, crassissimo; foliorum petiolo quam lamina 4-plo breviore, circ. ad medium usque vaginato, lamina oblongo-lanceolata, inaequilatera, apice obtusiuscula, a medio basin versus cuneatim angustata, nervis lateralibus utrinque circ. 24 patentibus, arcuatis, prope marginem sursum versis, costa crassula; pedunculo brevi; spatha elongato-lanceolata acuta; spadicis inferne nudi inflorescentia feminea densiflora masculae contigua eique subaequilonga; ovaris depresso, plerumque 2-locularibus, stigmate crasso capitato coronatis, staminodiis 4—6 late linearibus obtusis ovarium circumdantibus; floribus nonnullis sterilibus et staminodiis liberis tantum compositis inter inflorescentiam masculam et femineam interjectis; synandriis plerumque 4-andris, brevibus; fructibus cinnabarinis. — Confer ENGLER, Araceae exsicc. et illustr. No. 213.

Caudex usque 4,3 m. altus, 8—9 cm. crassus. Foliorum petiolus 12 cm. longus, ultra medium vaginatus, lamina 5 dm. longa, 1,8 dm. lata, nervis lateralibus tenuibus inter se 1,5—2 cm. distantibus. Spatha adulta 3,5 dm. longa, e basi apicem versus angustata, convoluta tubo inferne circ. 3,5 cm. diametente. Spadicis pars inferior nuda circ. 4 cm. longa, feminea usque 1,5 dm. longa, 1,5 cm. lata. Ovarium 2,5 mm. altum, 5 mm. crassum, stigmate 3 mm. alto coronatum, staminodiis 5 mm. longis, 1,5 mm. latis circumdate. Staminodia florium sterilium 2—3 mm. longa, 1—1,5 mm. crassa. Synandria 4 mm. diametentia.

Eadem planta a cl. peregrinatore WALLIS in Columbia pr. Bonaventuram lecta est. Vidi specimen nondum floriferum in horto imperiali Petropolitano cultum a hortulano Aracearum bene perito ENDER, cujus in honorem hanc plantam nominavi.

Columbia, Cauca, locis paludosis umbrosis vallis Cauca alt. 800—1000 m (F. C. LEHMANN n. 3039). — Aug. 1883.

Caladium Vent.

CALADIUM STEUDNERIAEFOLIUM Engl. tubere magno, cataphyllis linearilanceolatis acutis; foliorum petiolo breviter vaginato teretiusculo quam lamina circ. duplo longiore, lamina tenui, supra saturate viridi, subtus glaucescente, peltata, oblongo-ovata, breviter et acute acuminata, basi leviter emarginata, parte posteriore quam antica duplo breviore, costis posticis 2 angulo 20—25° distantibus, nervis lateralibus utrinque 9—10 arcuatis prope marginem sursum versis, nervo collectivo antemarginali a margine paulum remoto conjunctis, nervis lateralibus secundariis tenuibus subtus prominulis; pedunculo petiolum haud aequante; spathae tubo ovoideo viridi quam lamina ovata conchiformis breviter acuminata acuta alba paullo breviore; spadicis inflorescentia feminea cylindroidea quam mascula triplo breviore, mascula clavaeformi, triente inferiore sterili. — Confer ENGLER, Araceae exsicc. et illustratae Nr. 174.

Foliorum petiolus circ. 2—4 dm. longus, lamina adulta 1,5—3 dm. longa, 0,9—1,8 dm. lata. Spathae tubus circ. 3 cm. longus, 2 cm. amplus, lamina 4 cm. longa. Spadicis 6 cm. longi inflorescentia feminea vix 1,5 cm., mascula fertilis circ. 3 cm. longa, 7 mm. crassa. Synandria et gynocea ut in reliquis speciebus.

Columbia, Cauca, locis humidis ad fluvium Dagua usque ad 300 m. altitudinis. — Flor. Sept. (LEHMANN n. 1904).

Diese Pflanze, von der ich nur ein, allerdings gut getrocknetes Exemplar gesehen habe, zeichnet sich vor allen Caladien durch die vollkommenen schildförmigen Blätter aus, die am Grunde nur schwach ausgerandet sind. Von den bis jetzt bekannten Arten nähert sich dieser nur *C. sororium* Schott (vergl. ENGLER, Araceae exsicc. et illustr. Nr. 138), doch ist bei dieser Art das Blatt viel stärker ausgerandet, auch treten die nach rückwärts verlaufenden Rippen nicht so deutlich hervor. Dazu ist bei unserer Art die Spatha breiter und die Inflorescenz kräftiger, was freilich auch bis zu einem gewissen Grade individuell sein kann.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Botanische Jahrbücher für Systematik,
Pflanzengeschichte und Pflanzengeographie](#)

Jahr/Year: 1885

Band/Volume: [6](#)

Autor(en)/Author(s): Engler Adolf

Artikel/Article: [Beiträge zur Kenntnis der Araceae VL. 273-285](#)